

el debat "quina opció política aconsegueix la preeminència ideològica dins el teixit social" és, potser, massa simplista, encara que en sigui la causa més directa i evident • **Miquel Planas**

(1) Pla, Jordi; Romero, Alfons. *Catolicisme i anticlericalisme a l'Empordà del XIX*. Figueres 1987. Edicions Federals.

L'abat Escarré, 20 anys després

Vint anys després de la mort d'Aureli M. Escarré, l'abat de Montserrat exiliat pel general Franco, que l'havia definit com a *home de ideas liberales bastante avanzadas* i adscrit a un *regionalismo extremista*, apareix una documentada aproximació històrica (1) a la mítica i controvertida figura de qui va simbolitzar la unió de totes les forces nacionalistes i democràtiques en la resistència catalana dels anys seixanta. La seva autora, la periodista figuerenca Montserrat Minobis, establerta a Barcelona, on és particularment coneguda en el món de la radiofonia, ha aconseguit l'encàrrec del club d'opinió Arnau de Vilanova en el sentit de confeccionar un recull d'opinions i documents diversos que permetessin resituar la biografia i l'obra de l'Abat Escarré i amb ells "aquella Catalunya resistent -com se'n diu a la presentació- que rebé també el suport i àdhuc l'encoratjament de sectors dinàmics de l'Església catalana, sempre atenta al batec i aspiracions del país."

A fi d'oferir una perspectiva plural i contrastada de l'home i el seu context, Montserrat Minobis ha defugit el discurs personal i ha optat per nodrir tota la informació a partir de dues fonts: l'una, mitjançant l'entrevista i l'enquesta a un amplíssim ventall de personalitats del món social, polític i cultural que visqueren més o menys de prop

aquells esdeveniments. L'altra, a través d'un extens recull de textos i documents — molts d'ells inèdits o de difícil accés — que se centren, fonamentalment, en el període comprès entre les declaracions de l'abat Escarré a *Le Monde* (14-XI-1963) i l'esdeveniment de la seva mort a l'exili de Viboldone (21-X-1968). Els centres d'atenció entorn dels quals giren les diferents aportacions fan referència a l'activitat de l'abat en els àmbits monàstic, cultural i polític, desglossat aquest últim en les dues vessants que va establir la seva partida a l'exili. Les crisis i les tensions que comportà la dècada dels seixanta en la vida social, política, cultural i eclesial, donant pas a nous plantejaments que transmutaren la vida col·lectiva, constitueixen, més que un teló de fons, el primer pla en el qual convé enquadrar la figura i l'actuació de qui va esdevenir un mite en la consciència nacional de Catalunya. Les servituds i els paranys inherents a aquest fenomen exigien una nova aproximació plural, contrastada i equànime, que només el pas del temps podia permetre, un cop superat el context en què els fets es produïren. Això és el que ha fet Montserrat Minobis amb l'ample ventall de testimoniatges que ofereix el present volum. L'encert d'incloure, a més, un índex onomàstic facilita als lectors la tasca d'acarament d'opinions, procedents de molt diversos sectors socials. Només hi trobem a faltar una veu que, de ben segur, hauria estat interessant d'escoltar: la d'Hilari Ragner, monjo montserratí i historiador, que fa uns dos anys va aixecar una considerable polseguera amb unes opinions molt crítiques a determinats aspectes de la trajectòria monàstica i política de l'Abat Aureli M. Escarré. Tanmateix, l'absència d'aquesta aportació no resta gens la solidesa documentativa del conjunt del treball, que si bé no tanca la polèmica — sempre positiva quan es manté l'equanimitat — sí que deixa molt aplanat el camí per a desllorigar-la definitivament • **Jordi Pla**

(1) Montserrat Minobis: Aureli M. Escarré, abat de Montserrat (1946-1968), ed. La Llar del Llibre, col. Arnau de Vilanova, nº 2, Barcelona, 1987.

EXPOSICIONS

Hem vist en Paradís

Joan Paradís, acrobàtic sèrum acràtic, ja ha arribat de les Nord-Amèriques, arrebossat de roba texana i disposat a explicar als quatre austres el non stop nivell de vida de que disposen els ianquiesos. La introducció dels seus llenços pels budells del Wall Street artístic de les terres de Houston fou l'entrellat de la seva expedició cap a aquells raval, dels quals en coneixem una entelèquila erosiva mercès a l'acció televisiva d'un serial estandaritzat.

El mateix dia de la inauguració, Paradís cobria les seves despeses amb la venda de cinc obres. El succés, varen comentar-li els galeristes, no és pas massa freqüent; amb tot, l'autor no coneixerà la computació exacta del seu suposat valor cultural fins d'ací uns vint dies. Mèxic, Londres i Nova York Ciutat són tres nuclis urbans que té aparaulats per a mostres posteriors.

Avui, però tot això queda en el rebost de l'ahir i, a hores d'ara, en Joan — com aquell retorn nietzschia — continua tertuliejant al Dinàmic, molest per no haver estat al Barceló Barcelonata, i acaba els productes que va començar abans d'anar-se'n: mercat calabrès de cocotte, d'oli i de sanglots de trementina, laberint aquest tan complex com les fletxibilitats del temps.

Antoni Pagès, S.A. ha estat el holding que s'ha annexionat el seu darrer blasme: un gran pany negral i àcid, fuetjat de traços blancs i escopinya crema; un càntic luctuós, i migrat i tètric, a la seva lisèrgia perduda. L'Octopussy-Museum-Disc (entrepaneria amb força kitsch) presentarà ben aviat el malson d'aquest figuerenc que, ciutadà del suara, es pinta tal com es pensa. Hom espera que la seva trajectòria, esquitlla com gel de resquill, no caigui mai en mans de la golafreteria urpada de la postalització. D'odes monàrquiques, anònimes i sapastroses, ja en fem massa amb una • **S.R.**

EMPORDÀ FEDERAL

SUBSCRIVIU-VOS

☎ 51 12 53

LLIBRERIA

ELS TROBADORS

Llibres de vell i de nou

Passeig del Mar, 2 **L'ESCALA**

LLIBRETER

ALEMANY

Pujada del Castell, 43

☎ 50 59 12

FIGUERES

llibreria papereria

masdevall

RAMBLA, 18 — VILAFANT, 1

TELÈFON 50.02.27

FIGUERES